

Verdieping bewonersonderzoek Mantelzorg en vrijwilligerswerk

Mei 2025

Inhoudsopgave

Aanleiding en beschrijving analyse.....	3
Mantelzorg.....	4
Achtergrondkenmerken.....	5
Bekendheid Steunpunt Mantelzorg Deventer.....	6
Mantelzorgers en andere relaties.....	6
Vrijwilligerswerk.....	7
Achtergrondkenmerken.....	8
Bekendheid Deventer Doet.....	9
Vrijwilligerswerk en andere relaties.....	9

Aanleiding en beschrijving analyse

Aanleiding

De gemeente Deventer is bezig met de brede evaluatie van het gemeentelijk beleid vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning. Om input op te halen gaan ze onder andere in gesprek met de kernpartners (Deventer Doet en het Steunpunt Mantelzorg Deventer). Echter willen ze ook graag input ophalen bij de inwoners. Dit kan door middel van data uit het bewonersonderzoek.

Bewonersonderzoek

Elke twee jaar voert de vakgroep Kennis & Verkenning van de gemeente Deventer een groot onderzoek uit onder de inwoners van de gemeente om inzicht te krijgen in hoe Deventenaren en inwoners van de omliggende dorpen het wonen in hun gemeente beleven, welke trends er zijn, wat goed gaat en wat beter kan. Naast dat er vragen gesteld worden over de leefomgeving van inwoners, zijn er ook vragen gesteld over de vrije tijdsbesteding en gezondheid van inwoners. Het laatste bewonersonderzoek is eind 2023 uitgevoerd.

Mantelzorg

Sinds 2015 wordt er in het bewonersonderzoek gevraagd of inwoners op dit moment mantelzorger zijn. De term mantelzorger wordt in het onderzoek beschreven als: *Mensen die zorgen voor zieke, gehandicapte of hulpbehoevende personen uit hun directe omgeving. Dit is niet beroepsmatig. Zij doen dit vrijwillig uit liefde of persoonlijke betrokkenheid, als partner, familielid, buurtgenoot of vriend.*

In 2021 en 2023 worden in het bewonersonderzoek ook vragen gesteld over het aantal uur dat iemand mantelzorg verleend, in hoeverre ze zich belast voelen door het verlenen van mantelzorg en of ze het Steunpunt Mantelzorg Deventer kennen.

Vrijwilligerswerk

Naast mantelzorg wordt er sinds 2015 ook gevraagd of inwoners actief zijn als vrijwilliger. In het onderzoek worden de volgende voorbeelden gegeven: *Bij een club, vereniging, kerk, moskee, buurthuis, politieke partij of school.*

Daarnaast is sinds 2019 ook gevraagd hoe vaak iemand vrijwilligerswerk doet en of men Deventer Doet, de organisatie voor vrijwilligerswerk in Deventer, kent.

Mantelzorg

Mantelzorg

Er is gekeken naar het aantal inwoners dat heeft aangegeven mantelzorg te verlenen in de jaren van 2015 t/m 2023. Het percentage schommelt tussen 14% en 18%.

Achtergrondkenmerken mantelzorgers

Er is wat dieper gekeken naar mantelzorgers in het jaar 2023.

Van de mensen die zeggen mantelzorger te zijn, identificeert 40% zich als man en 60% als vrouw.

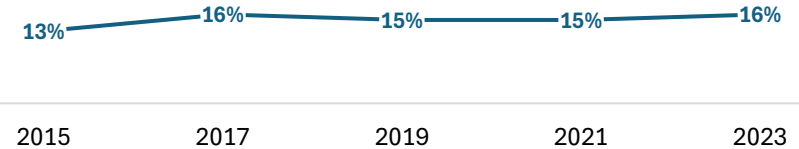
De gemiddelde leeftijd van mantelzorgers is 60 jaar. De jongste mantelzorger die aan het onderzoek heeft meegedaan was 16 jaar en de oudste 87 jaar.

Van de mensen die mantelzorgers zijn zegt iets meer dan de helft (51%) uit een huishouden met 2 volwassenen te komen. Twee volwassenen met kind(eren) en alleenwonenden vertegenwoordigen respectievelijk 20% en 22%.

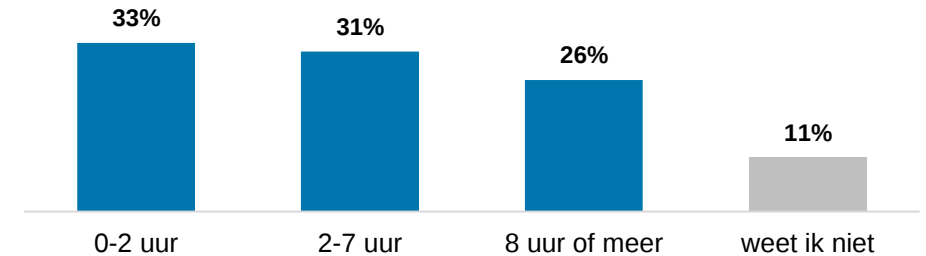
Eén derde van de mantelzorgers (33%) zegt hier maximaal 2 uur per week mee bezig te zijn. Iets minder dan een derde (31%) tussen de 2 en 7 uur per week, ongeveer een kwart (26%) 8 uur of meer. De overige 11% weet het niet.

De meeste mantelzorgers wonen met name in Voorstad (12%), Binnenstad (11%), Colmschate-Zuid (11%) en Zandweerd (11%). In de overige wijken wonen minder dan 9% van de mantelzorgers.

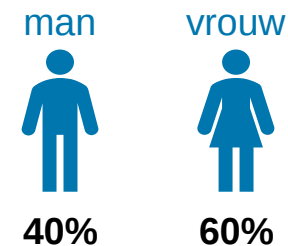
PERCENTAGE MANTELZORGERS

AANTAL UUR PER WEEK MANTELZORGER - 2023

Van de 844 mantelzorgers in 2023 is:

de gemiddelde leeftijd:
60 jaar

51% komt uit een
huishouden met 2
volwassenen

Mantelzorg

Bekendheid Steunpunt Mantelzorg Deventer

In 2023 is een derde van de mantelzorgers bekend met het steunpunt Mantelzorg Deventer. 64% van de mantelzorgers die het heeft ingevuld geeft aan het steunpunt niet te kennen. Het percentage mantelzorgers dat bekend is met het steunpunt is sinds 2019 licht gedaald.

Mantelzorgers en andere relaties

Inwoners van Deventer die geen betaald werk verrichten, spenderen over het algemeen meer tijd als mantelzorger dan inwoners die wel betaald werk verrichten.

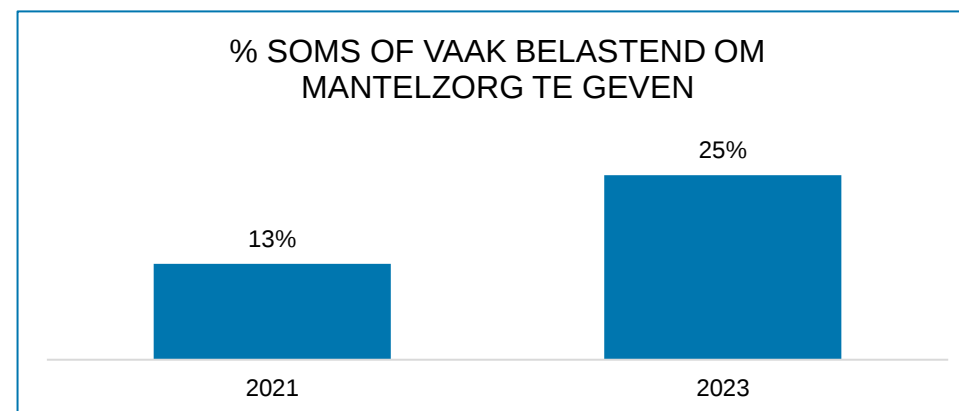
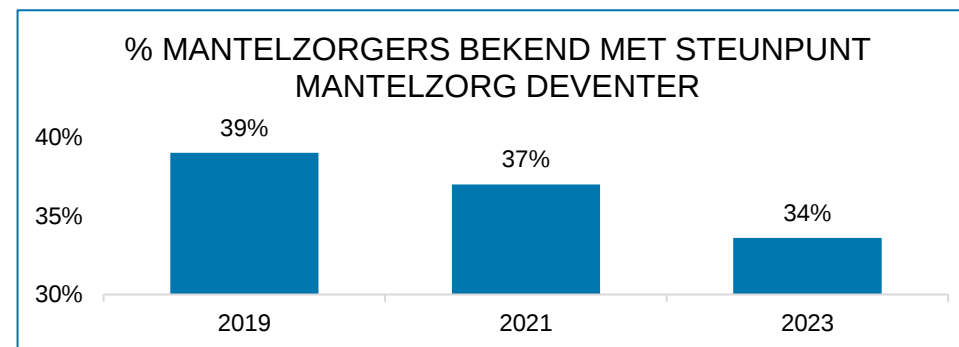
Voor een kwart van de mantelzorgers wordt het verlenen van zorg soms of vaak te veel. Dit percentage is ten opzichte van 2021 gestegen, toen was dit 13%. Daarnaast ervaren mantelzorgers die meer uur per week zorg verlenen, de zorg als belastender dan mantelzorgers die minder uur per week zorg verlenen.

Inwoners die aangeven mantelzorg te verlenen, geven ook vaker dan gemiddeld aan dat ze vrijwilligerswerk verrichten (43% tegenover 37% bij alle inwoners).

Mantelzorgers geven vaker aan niet goed te kunnen rondkomen dan inwoners die geen mantelzorg verlenen (respectievelijk 6% en 4%). Hoe meer uur iemand mantelzorg verleent hoe sterker dit effect.

Of iemand wel of niet werkt heeft geen significantie met of ze mantelzorger zijn, maar hoe meer uur iemand werkt, hoe kleiner de kans dat ze mantelzorger zijn.

Verder wonen Mantelzorgers vaak al langer in de buurt.

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk

Er is gekeken naar het aantal inwoners dat heeft aangegeven vrijwilligerswerk te verlenen in de jaren van 2015 t/m 2023. Het percentage schommelt tussen 34% en 40%.

Achtergrondkenmerken vrijwilligers

Er is wat dieper gekeken naar vrijwilligers in het jaar 2023.

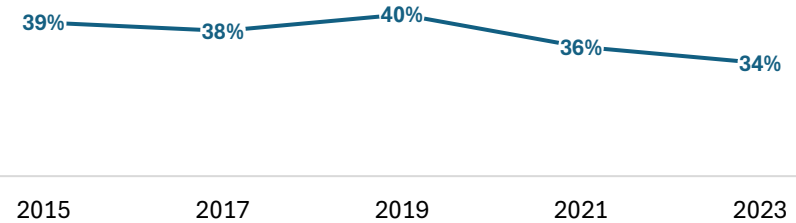
Van de mensen die zeggen vrijwilliger te zijn, identificeert 50% zich als man en 48% als vrouw, de overige 2% identificeert 'anders', wil het niet zeggen, of heeft het niet ingevuld.

De gemiddelde leeftijd van vrijwilligers is 59 jaar. De jongste vrijwilliger die aan het onderzoek heeft meegedaan was 18 jaar en de oudste 87 jaar.

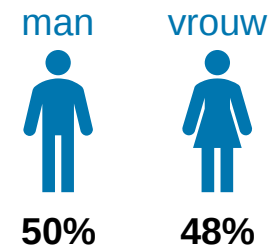
Van de mensen die vrijwilliger zijn zegt bijna de helft (47%) uit een huishouden met 2 volwassenen te komen. Twee volwassenen met kind(eren) en alleenwonenden vertegenwoordigen respectievelijk 25% en 24%.

De meeste vrijwilligers wonen in de wijken: Voorstad (12%), Binnenstad (11%), Zandweerd (10%) en Keizerslanden (10%).

PERCENTAGE INWONERS DAT AANGEEFT
VRIJWILLIGERSWERK TE DOEN

Van de 1651 vrijwilligers in 2023 is:

de gemiddelde leeftijd:
59 jaar

12% woonachtig in
Voorstad

47% komt uit een huishouden met twee volwassenen

Vrijwilligerswerk

Bekendheid Deventer Doet

In 2023 is de helft van de Deventenaren bekend met Deventer Doet. Bij de inwoners die vrijwilligerswerk doen, is dit percentage hoger, namelijk twee derde (67%). 31% van de vrijwilligers geeft aan de vrijwilligersorganisatie niet te kennen.

Vrijwilligerswerk en andere relaties

Inwoners van Deventer die niet werken zijn iets vaker vrijwilliger dan inwoners die wel werken (respectievelijk 42% en 34%).

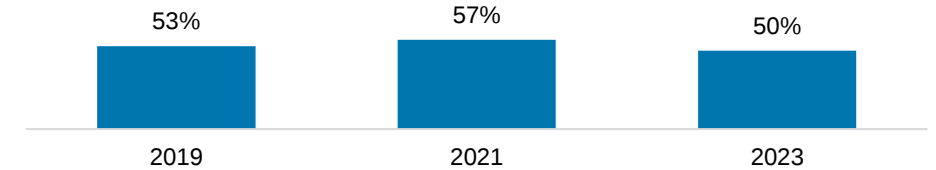
Als inwoners vrijwilliger zijn, doen ze dat vaak intensief: 27% is meerdere keren per maand actief en 25% meerdere keren per week.

Een groot deel van de vrijwilligers heeft een hoog opleidingsniveau (39% hbo en 24% wo). Daarnaast kunnen vrijwilligers meestal (zeer) goed rondkomen en geven ze aan bijna nooit (heel) slecht rond te kunnen komen (respectievelijk 80% en 3%).

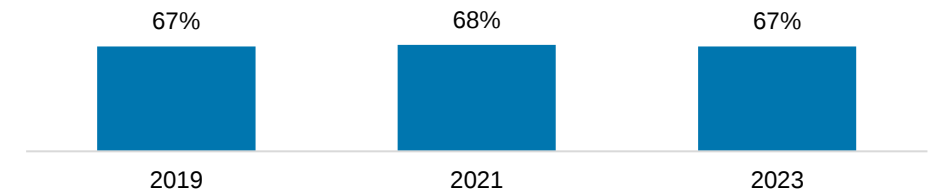
Ruim driekwart van de vrijwilligers hebben een koopwoning (77%), dat is een hoger percentage ten opzichte van alle Deventenaren die hebben deelgenomen aan het bewonersonderzoek (68%).

Verder wonen vrijwilligers vaak al langer in de buurt.

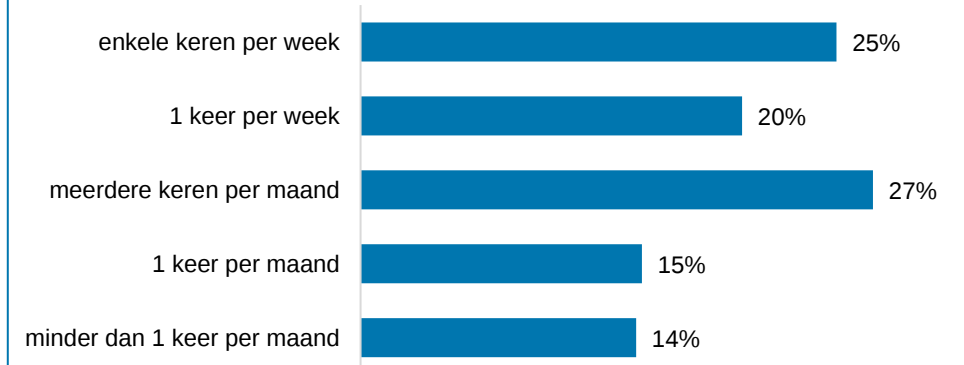
% INWONERS DAT BEKEND IS MET DEVENTER DOET

% VRIJWILLIGERS DAT BEKEND IS MET DEVENTER DOET

FREQUENTIE VRIJWILLIGERSWERK - 2023

Colofon

Gemeente Deventer

Vakgroep Kennis en Verkenning

Team CIO Bureau

Mei 2025